

SFS 2007:974

Utkom från trycket
den 30 november 2007
Omtryck

Förordning om ändring i förordningen (1975:1345) med instruktion för Justitiekanslern;

utfärdad den 22 november 2007.

Regeringen föreskriver i fråga om förordningen (1975:1345) med instruktion för Justitiekanslern

dels att rubriken närmast före 12 § ska utgå,

dels att nuvarande 11 § ska betecknas 12 §,

dels att den nya 12 § ska ha följande lydelse,

dels att 2–9 och 13–20 §§ samt rubrikerna närmast före 13 och 20 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i förordningen ska införas två nya paragrafer, 11 och 21 §§, samt närmast före 21 § en ny rubrik av följande lydelse.

Förordningen kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna förordning träder i kraft.

Uppgifter

1 § Justitiekanslern är regeringens högste ombudsman. *Förordning (1988:1116)*.

2 §¹ Justitiekanslern ska under regeringen bevaka statens rätt. I mål som rör statens rätt ska han eller hon, om inte någon annan myndighet ska sköta denna uppgift, föra eller låta föra statens talan.

Även om uppgiften att företräda staten vid eller utom domstol ska skötas av en annan myndighet än Justitiekanslern, får Justitiekanslern i en tvist som prövas eller kan bli föremål för prövning av en allmän domstol från myndigheten överta uppgiften att bevaka statens rätt.

Justitiekanslern ska bistå regeringen med råd och utredningar i juridiska angelägenheter. *Förordning (2007:974)*.

3 §² I lagen (1975:1339) om justitiekanslerns tillsyn finns bestämmelser om Justitiekanslerns tillsyn över att de som utövar offentlig verksamhet efterlever lagar och andra författningar samt i övrigt fullgör sina skyldigheter.

Inom ramen för vad som föreskrivs i 2 § den lagen omfattar Justitiekanslerns tillsyn

¹ Senaste lydelse 1997:414.

² Senaste lydelse 1988:1116.

1. statliga myndigheter,
2. tjänstemän och andra befattningshavare vid statliga myndigheter,
3. andra som är knutna till en statlig myndighet och som innehar en anställning eller ett uppdrag som innefattar myndighetsutövning, när det gäller den verksamheten.

I fråga om befattningshavare vid Försvarsmakten omfattar tillsynen dock endast befäl av lägst fänriks grad och dem som innehar motsvarande tjänsteställning. *Förordning (2007:974)*.

4 §³ Justitiekanslern bör inte ingripa mot lägre befattningshavare utan självständiga befogenheter, om det inte finns särskilda skäl. *Förordning (2007:974)*.

5 §⁴ Kan det misstänkas att en befattningshavare som omfattas av bestämmelserna om disciplinansvar i lagen (1994:260) om offentlig anställning har gjort sig skyldig till tjänsteförseelse, för vilken disciplinpåföljd bör åläggas, och kan det befaras att en skriftlig underrättelse enligt 17 § nämnda lag inte kan tillställas honom eller henne inom två år efter förseelsen, får Justitiekanslern utfärda motsvarande underrättelse. Detsamma gäller för den som omfattas av bestämmelser om disciplinansvar och motsvarande underrättelse i någon annan författning. *Förordning (2007:974)*.

6 §⁵ Justitiekanslern ska vaka över tryckfriheten och yttrandefriheten enligt bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. *Förordning (2007:974)*.

7 §⁶ Bestämmelser om Justitiekanslerns befattning med advokatväsendet finns i rättegångsbalken. *Förordning (2007:974)*.

8 §⁷ Om Justitiekanslerns befogenheter enligt datalagen (1973:289), kreditupplysningslagen (1973:1173), inkassolagen (1974:182) och lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning finns särskilda bestämmelser. *Förordning (2007:974)*.

9 §⁸ Justitiekanslern ska granska de ärendeförteckningar som myndigheterna lämnar till Justitiekanslern enligt 29 § myndighetsförordningen (2007:515). *Förordning (2007:974)*.

10 § Om Justitiekanslerns rätt att föra talan mot beslut om rättshjälp och om ersättning av allmänna medel, m.m. finns bestämmelser i rättshjälplagen (1996:1619), lagen (1996:1620) om offentligt biträde samt lagen (2005:73) om rätt för Justitiekanslern att överklaga vissa beslut. *Förordning (2005:78)*.

³ Senaste lydelse 1988:1116.

⁴ Senaste lydelse 1994:910.

⁵ Senaste lydelse 1991:1708.

⁶ Senaste lydelse 1988:1116.

⁷ Senaste lydelse 1999:103.

⁸ Senaste lydelse 1988:1116.

11 § Justitiekanslern ska pröva anmälningar från Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden om felaktigheter som kan medföra skadeståndsansvar för staten. Om Justitiekanslern finner att det som har förekommit kan föranleda skadeståndsansvar för staten ska Justitiekanslern bereda den som berörs tillfälle att framställa skadeståndsanspråk mot staten. Ett anspråk på ersättning ska handläggas enligt bestämmelserna i förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten. *Förordning (2007:974)*.

12 §⁹ Ombud som har att företräda staten eller bevaka dess rätt ska följa de instruktioner som Justitiekanslern lämnar dem i tjänsten. *Förordning (2007:974)*.

Ledning

13 §¹⁰ Myndigheten leds av en myndighetschef. *Förordning (2007:974)*.

Ärendenas handläggning

14 §¹¹ I mål som rör statens rätt får justitiekanslern förordna ombud att föra talan.

Justitiekanslern får uppdra åt någon annan att i sitt ställe leda en förundersökning samt att väcka och utföra de åtal som Justitiekanslern har beslutat, om inte åtgärden avser en ledamot av Högsta domstolen eller Regeringsrätten. Beslut att överklaga en dom eller ett beslut till högre rätt får inte fattas av någon annan än justitiekanslern. Kallas justitiekanslern att muntligen höras i Högsta domstolen med anledning av ett överklagande av ett beslut meddelat av Sveriges advokatsamfunds styrelse eller disciplinnämnd, får justitiekanslern förordna en byråchef eller en annan lämplig person att företräda sig vid förhöret.

I mål som avses i 7 § lagen (1975:1339) om justitiekanslerns tillsyn får justitiekanslern förordna en byråchef hos Justitiekanslern eller någon annan lämplig person att föra talan på justitiekanslerns vägnar.

I ett ärende som avses i 6 § första eller andra stycket lagen (1975:1339) om justitiekanslerns tillsyn får justitiekanslern bemyndiga en tjänsteman hos Justitiekanslern att vidta behövliga handläggningsåtgärder.

Justitiekanslern meddelar tillstånd som avses i 12 kap. 3 § rättegångsbalken i fråga om den som är anställd hos myndigheten. *Förordning (2007:974)*.

15 §¹² Justitiekanslern ska verkställa den utredning som behövs för prövning av ett klagomål eller ett annat ärende.

Ett klagomål ska prövas av Justitiekanslern endast om frågans beskaffenhet ger Justitiekanslern anledning att ta upp saken till prövning. Om ett klagomål lämpligen kan utredas och prövas av någon annan myndighet än Justitiekanslern och om myndigheten inte tidigare har prövat saken, får Justitiekanslern överlämna klagomålet till denna myndighet för handlägg-

⁹ Senaste lydelse av tidigare 11 § 1988:1116.

¹⁰ Senaste lydelse 1996:383.

¹¹ Senaste lydelse 1998:1304.

¹² Senaste lydelse 1998:1304.

ning. Klagomål får dock överlämnas till en justitieombudsman endast efter överenskommelse med denne. *Förordning (2007:974)*.

16 §¹³ När justitiekanslern är förhindrad att utöva sin befattning, fullgörs justitiekanslerns uppgifter av den byråchef som justitiekanslern har utsett till ersättare. Vid längre tids förhinder för justitiekanslern ska frågan om behovet av ersättare anmälas till regeringen. *Förordning (2007:974)*.

17 § I justitiekanslerns frånvaro får inte fattas beslut av större vikt, som kan anstå utan olägenhet, eller utan hans eller hennes medgivande vidtas någon åtgärd som rubbar eller ändrar av honom eller henne meddelade föreskrifter eller tillämpade grunder.

Första stycket gäller även vid ledighet på justitiekanslerns befattning, till dess regeringen bestämmer annat. *Förordning (2007:974)*.

18 §¹⁴ Ett ärende avgörs efter föredragning av en byråchef, någon annan tjänsteman eller en särskilt förordnad föredragande. Justitiekanslern får dock avgöra ett ärende utan föredragning.

Justitiekanslern får uppdra åt byråcheferna att avgöra ärenden av enklare slag.

I en arbetsordning eller genom ett särskilt beslut får det överlämnas åt en byråchef eller någon annan tjänsteman att på eget ansvar vidta åtgärder för ett ärendes beredande. *Förordning (2007:974)*.

19 § Beslut i ärenden hos Justitiekanslern får överklagas endast om en lag eller förordning innehåller en särskild föreskrift om det. *Förordning (2007:974)*.

Anställningar och uppdrag

20 §¹⁵ Justitiekanslern är myndighetschef och anställs med fullmakt genom beslut av regeringen.

Anställning som byråchef beslutas av regeringen efter anmälan av Justitiekanslern. Vid sådana anställningar tillämpas inte 6 § anställningsförordningen (1994:373).

Justitiekanslern får vid behov anlita experter och sakkunniga. *Förordning (2007:974)*.

Undantag från myndighetsförordningen

21 §¹⁶ Myndigheten ska inte tillämpa 29 § myndighetsförordningen (2007:515). *Förordning (2007:974)*.

¹³ Senaste lydelse 1998:65.

¹⁴ Senaste lydelse 1998:65.

¹⁵ Senaste lydelse 1996:383.

¹⁶ Tidigare 21 § upphävd genom 1994:910.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2008.

På regeringens vägnar

BEATRICE ASK

Ari Soppela
(Justitiedepartementet)

